

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 45 ฉบับที่ 18 : 16 พฤษภาคม 2557

Volume 45 Number 18 : May 16, 2014

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

โรคติดต่อที่น่าจับตามองในช่วงฤดูฝน (Potential Diseases in Rainy Season)

✉ outbreak@health.moph.go.th

กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักโรคระบาดวิทยา

บทสรุป

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในฤดูฝนเป็นสาเหตุทำให้โรคหลายชนิดสามารถแพร่ระบาดได้ง่ายและรวดเร็ว โรคที่มักพบได้บ่อยในช่วงฤดูฝนมี 10 โรคที่สำคัญ และเมื่อพิจารณาพร้อมกับข้อมูลทางระบาดวิทยา สามารถประเมินความเสี่ยงของแนวโน้มของการเกิดโรคได้ดังนี้

1. โรคที่มีแนวโน้มจะระบาดและมีรายงานผู้ป่วยมากขึ้นเมื่อเทียบกับข้อมูลของปีที่ผ่านมา ได้แก่

1.1 ไข้หวัดใหญ่ (Influenza) ในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี 2556 คิดเป็น 1.9 เท่า เดือนมีนาคมคิดเป็น 3.1 เท่า และเดือนเมษายนคิดเป็น 2 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ดังนั้นถ้าขาดมาตรการป้องกันและควบคุมโรคที่เข้มแข็ง แนวโน้มของการระบาดจะเพิ่มสูงขึ้น คาดว่าจะมีจำนวนผู้ป่วย Influenza ในเดือนพฤษภาคม 2557 ประมาณ 7,400 ราย และจะมีรายงานผู้ป่วยสูงสุดในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน ประมาณเดือนละ 20,000 - 26,000 ราย

1.2 โรคมือ เท้า ปาก (Hand Foot Mouth) เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ในเดือนมีนาคม 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี พ.ศ. 2556 คิดเป็น 1.4 เท่า และเดือนเมษายน คิดเป็น 1.7 เท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนั้นแล้ว โดยเฉลี่ยจำนวน

ผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 3.5 เท่า คาดว่าจะมีจำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปากในเดือนพฤษภาคม 2557 มากกว่า 2,000 ราย และเดือนกรกฎาคมจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด ประมาณ 5,500 ราย

2. โรคที่มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับข้อมูลตั้งแต่ต้นปีถึงเดือนเมษายน ได้แก่

2.1 ไข้เลือดออก (Dengue) โดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรค Dengue มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 3.5 เท่า คาดว่าจะมีจำนวนผู้ป่วย Dengue ในเดือนพฤษภาคม 2557 ประมาณ 3,500 ราย - 4,000 ราย และเดือนกรกฎาคมจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด ประมาณ 6,800 - 7,000 ราย

3. โรคที่มีโอกาสพบจำนวนรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นได้ ตามฤดูกาล ได้แก่ โรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis), โรคปอดบวม (Pneumonia), ไข้สมองอักเสบโดยเฉพาะจากเชื้อเจอี (Japanese B Encephalitis), อหิวาตกโรค (Cholera) และ มาลาเรีย (Malaria)

1. โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza)

ข้อมูลโรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม -

◆ สถานการณ์โรคติดต่อที่น่าจับตามองในช่วงฤดูฝน	273
◆ แกไขข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2557	278
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 18 ระหว่างวันที่ 4 - 10 พฤษภาคม 2557	280
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 18 ระหว่างวันที่ 4 - 10 พฤษภาคม 2557	283

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร กุมาตล
นายแพทย์ธวัช ฉายนีย์โยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์ดำนวน อังชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : แพทย์หญิงพจมาน ศิริอารยาภรณ์

กองบรรณาธิการ

บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พงษ์ศิริ วัฒนาศฤกิตต์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สุขุมภรณ์นันท์ ศศิธันว์ มาแอดเดียน พัชร ศิริหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญติลาป

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา ดล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา ดล้ายพ้อแดง

แนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อโคโรน่า สายพันธุ์ใหม่ 2012

- แนวทางการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อโคโรน่า สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แนวทางการเก็บและการนำส่งตัวอย่างผู้ป่วยหรือผู้ที่สงสัยติดเชื้อไวรัสโคโรน่า สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แบบส่งตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า สายพันธุ์ใหม่ 2012
- แบบแจ้งผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ (ILI) ในชายเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา (AI-1)
- แบบรายงาน/สอบสวนโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง สงสัยไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก/ปอดอักเสบรุนแรงหรือเสียชีวิตไม่ทราบสาเหตุ (SARI_AI 1,2)

สามารถดาวน์โหลดแนวทางได้ทางเว็บไซต์สำนักระบาดวิทยา www.boe.moph.go.th ในกรณีพบผู้ป่วยสงสัย แจ้งภายใน 24 ชั่วโมง ที่โทรศัพท์: 02-5901793 หรือ 02-5901795 โทรสาร 02-5918579 หรือ Email: outbreak@health.moph.go.th หรือ บันทึกข้อมูลในฐานะข้อมูลการเฝ้าระวังผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง SARI ทางเว็บไซต์

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มจัดการความรู้และเผยแพร่วิชาการ สำนักระบาดวิทยา
E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ weekly.wesr@gmail.com

สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรค Influenza มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 1.5 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี 2556 คิดเป็น 1.9 เท่า เดือนมีนาคมคิดเป็น 3.1 เท่า และเดือนเมษายนคิดเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วย Influenza ในเดือนพฤษภาคมประมาณ 7,400 ราย และจะมีรายงานผู้ป่วยสูงสุดในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน ประมาณเดือนละ 20,000 - 26,000 ราย ถ้าขาดมาตรการป้องกันและควบคุมโรคที่ดี

ทั่วประเทศมีจังหวัดที่ควรมีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด 43 จังหวัด เนื่องจากมีอัตราป่วยสูงหรือมีรายงานผู้เสียชีวิต หรือมีรายงานการระบาดเป็นกลุ่มก้อน แยกตามรายภาคดังนี้

ภาคกลาง มี 12 จังหวัด ได้แก่ ระยอง กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา จันทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ สิงห์บุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี นนทบุรี ปทุมธานี ชัยนาท

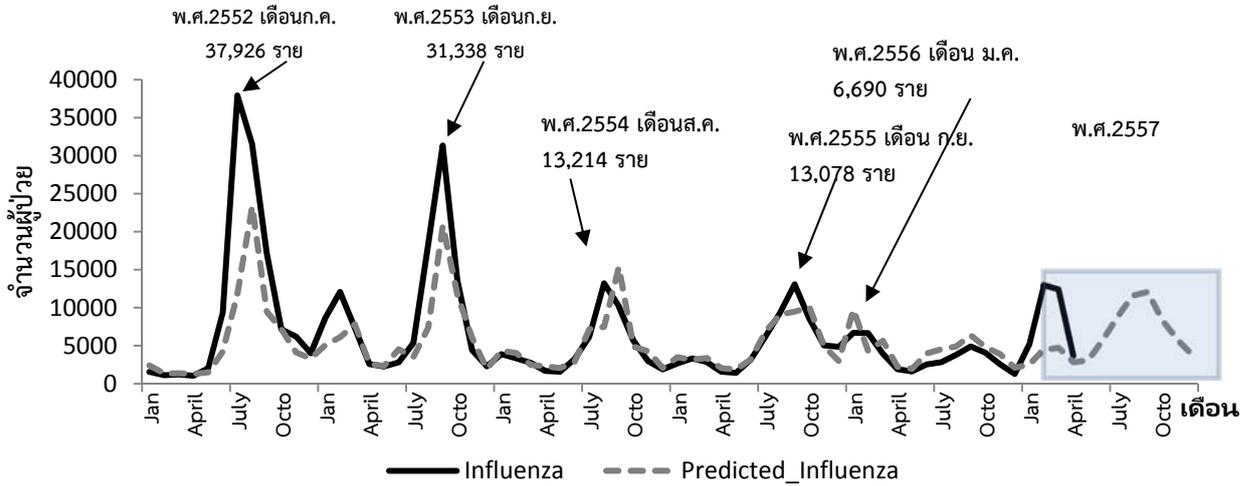
ภาคเหนือ มี 8 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง เชียงใหม่ พิษณุโลก ลำพูน กำแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์ พะเยา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ขอนแก่น อุตรดิตถ์ บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ อ่างนาจเจริญ

ภาคใต้ มี 5 จังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง ระนอง สงขลา

กลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถม ชั้นมัธยม และผู้ใหญ่วัยต้นอายุไม่เกิน 30 ปี รองลงมาเป็นผู้ทำงาน กลุ่มอายุ 30 - 45 ปี พบการระบาดจำนวน 34 เหตุการณ์ พบมากที่สุดเป็นการระบาดในโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประจำ ร้อยละ 23.52 รองลงมาเป็นการระบาดในครอบครัวจากการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย ร้อยละ 17.64 เป็นการระบาดในทหารและตำรวจที่เข้ารับการฝึก ร้อยละ 11.76 เป็นการระบาดในศูนย์ฝึกอบรมหรือในสถานที่ที่ทำงาน ร้อยละ 8.82 และเป็นการระบาดในเจ้าหน้าที่และผู้ป่วยในโรงพยาบาล ร้อยละ 5.88

การควบคุมป้องกันโรค ควรเน้นให้มีการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคในโรงเรียน ค่ายทหาร สถานประกอบการ ศูนย์ฝึกอบรมและการอบรมในโรงแรมต่าง ๆ ให้จัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์ในการป้องกันควบคุมโรค เช่น หน้ากากอนามัย เจลล้างมือ และเมื่อพบผู้ป่วยให้มีการแยกผู้ป่วยให้หยุดงานหรือหยุดเรียน และมีระบบคัดกรองผู้ป่วย ตรวจจนกว่าให้สุขภาพประชาชนสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายและประชากรทั่วไปให้มีพฤติกรรมในการป้องกันโรค และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

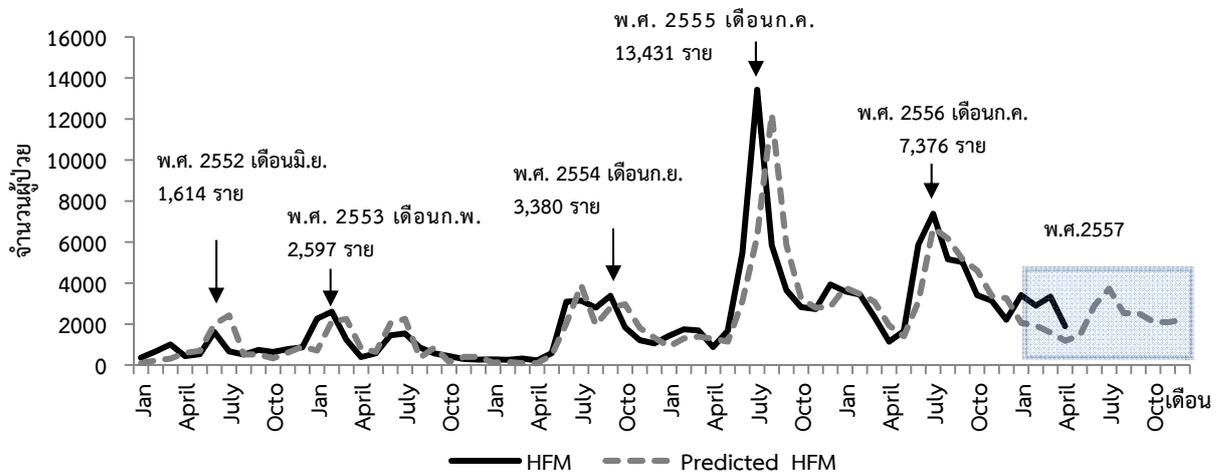
รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรค Influenza จำแนกรายเดือน ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2552-2557 (ถึงเดือนเมษายน) เปรียบเทียบค่าพยากรณ์จำนวนผู้ป่วยโรค Influenza

2. โรคมือ เท้า ปาก (Hand Foot and Mouth disease)

ข้อมูลโรคมือ เท้า ปาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่าโดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 3.5 เท่า เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า ในเดือนมีนาคม 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี พ.ศ. 2556 คิดเป็น 1.4 เท่า และเดือนเมษายนคิดเป็น 1.7 เท่า สำหรับการพยากรณ์โรคนี้ คาดว่าในปี พ.ศ. 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก ในเดือน พฤษภาคม มากกว่า 2,000 ราย และเดือนกรกฎาคมจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุดประมาณ 5,500 ราย ถ้าขาดมาตรการป้องกันและควบคุมโรคที่ดี

จำนวนผู้ป่วยสะสมด้วยโรคมือ เท้า ปาก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 11 พฤษภาคม 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 11,795 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 18.57 ต่อประชากรแสนคน จากข้อมูลในระบบเฝ้าระวัง

เหตุการณ์ (Event - based surveillance system) พบมีการรายงานผู้ป่วยสงสัยหรือมีอาการเข้าได้กับโรคมือเท้าปากหรือติดเชื้อไวรัสเอนเทอโร (Enterovirus) แบบเฉพาะรายและระบาดแบบเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 12 เหตุการณ์ พบผู้ป่วยทั้งหมด 32 ราย ส่วนใหญ่เกิดในเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 3 ปี ในจำนวนนี้มีอาการรุนแรง 7 ราย มีอาการทางระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจและอาการทางสมอง และเสียชีวิต 1 ราย โดยมีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อไวรัสเอนเทอโร 71 จำนวน 2 เหตุการณ์ สำหรับพื้นที่เสี่ยงที่ควรให้การเฝ้าระวังโรคเป็นพิเศษในภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย พะเยา น่าน ลำปาง พิชณุโลก แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่ ภาคกลาง ได้แก่ อยุธยา และภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี และพัทลุงเนื่องจากมีอัตราป่วยสูงต่อเนื่องในช่วงสองปีที่ผ่านมา รวมถึงจังหวัดเพชรบุรี ที่มีอัตราป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานของประเทศย้อนหลัง 2 ปี และยังเป็นจังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรกในปี พ.ศ. 2557 ในทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา

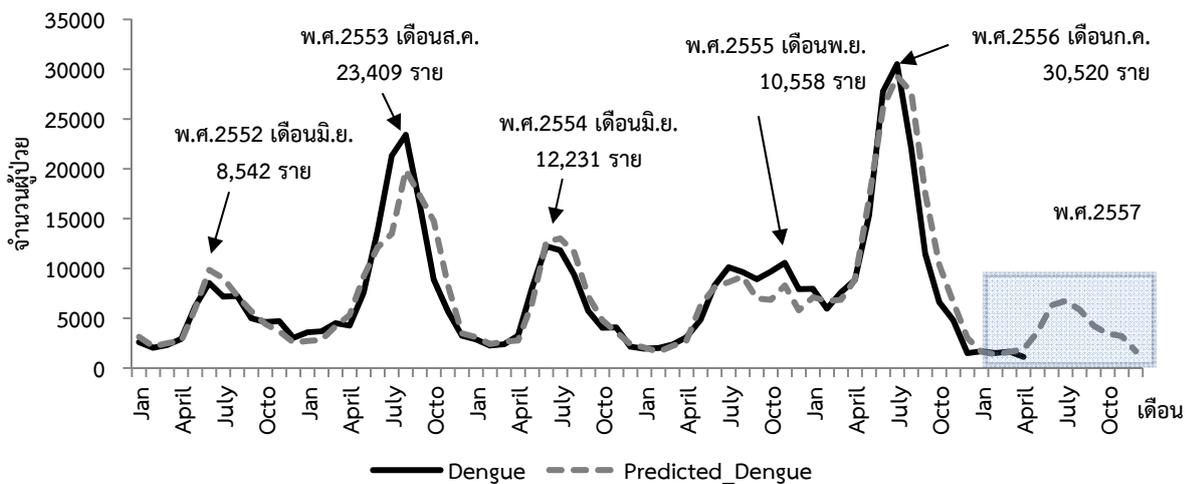

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำแนกรายเดือนประเทศไทย ปี พ.ศ. 2552-2557 (ถึงเดือนเมษายน) เปรียบเทียบค่าพยากรณ์จำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก

3. โรคติดเชื้อเด็งกี (Dengue fever, Dengue hemorrhagic fever, Dengue shock fever)

ข้อมูลโรคติดเชื้อเด็งกีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่าโดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยโรคติดเชื้อเด็งกีตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคมจะมีรายงานผู้ป่วยมากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 3.5 เท่า เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยต่ำกว่าปี 2556 ในทุกเดือน สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วยโรคติดเชื้อเด็งกีในเดือนพฤษภาคม ประมาณ 3,500 - 4,000 ราย และคาดว่าเดือนกรกฎาคมจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด ประมาณ 6,800 - 7,000 ราย

จำนวนผู้ป่วยโดยรวมของประเทศตั้งแต่ต้นปีถึงเดือน

รูปที่ 3 จำนวนผู้ป่วยโรค Dengue จำแนกรายเดือนประเทศไทย ปี พ.ศ. 2552-2557 (ถึงเดือนเมษายน) เปรียบเทียบค่าพยากรณ์จำนวนผู้ป่วยโรค Dengue

โรคที่มีโอกาสพบจำนวนรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นได้ ตามฤดูกาล

1. โรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis)

ข้อมูลโรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคเลปโตสไปโรซิส มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยต่ำกว่าปี 2556 ในทุกเดือน สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิส ในเดือนพฤษภาคม ประมาณ 140 ราย และเดือนตุลาคมจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด ประมาณ 550 ราย

ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 10 พฤษภาคม 2557 พบผู้ป่วย 466 ราย จาก 53 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 0.73 ต่อแสนประชากร เสียชีวิต 3 ราย พบในกลุ่มอายุ 45-54 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 21.24) อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร รองลงมา คือ รับจ้าง

เมษายน พ.ศ. 2557 พบจำนวนผู้ป่วยต่ำกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง โดยพบการรายงานอยู่ระหว่าง 200 - 400 รายต่อสัปดาห์ สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยเข้าข่ายและผู้ป่วยยืนยันในกลุ่มโรคติดเชื้อเด็งกีตั้งแต่ต้นปี ถึงวันที่ 6 พฤษภาคม 2556 จำนวน 6,062 ราย เสียชีวิต 4 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายร้อยละ 0.07

ในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายนที่ผ่านมา จังหวัดที่พบอัตราป่วยอยู่ในระดับสูง ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน นครพนม และอำนาจเจริญ ส่วนจังหวัดที่ต้องจับตาเฝ้าระวังเป็นพิเศษ (หมายถึงจังหวัดที่อยู่ในวงล้อมของจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง) ได้แก่ Mukdahan แพร่ และชัยนาท สำหรับจังหวัดที่ไม่ได้รับรายงาน คือ สิงห์บุรี นครนายก บึงกาฬ อุดรธานี สกลนคร ลำพูน และ ลำปาง

จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด 5 อันดับแรกคือ กาฬสินธุ์ (5.00 ต่อแสนประชากร) ศรีสะเกษ (3.60) ระนอง (2.75) หนองบัวลำภู (2.60) และมหาสารคาม (2.56) ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (1.34 ต่อแสนประชากร)

ช่วงฤดูฝนนี้มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของประชากรหนู ทำให้การแพร่กระจายของเชื้อเลปโตสไปราในหนูและในสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นผลให้คนมีโอกาสติดเชื้อเลปโตสไปราจากการสัมผัสน้ำที่มีการปนเปื้อนเชื้อเลปโตสไปราได้มากยิ่งขึ้นด้วย จากการวิเคราะห์ผู้ป่วยที่รอดชีวิตจากโรคเลปโตสไปโรซิส พบว่าเป็นผู้ป่วยที่มาจากพบแพทย์หลังจากแสดงอาการของโรคไม่เกิน 3 วัน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการรอดชีวิต การให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจถึงอาการแสดงของโรค และให้รีบมาพบแพทย์เมื่อสงสัยว่าจะป่วยด้วยโรคนี จะเป็นอย่างหนึ่งหนทางที่ช่วยลดอัตราป่วยตายจากโรคเลปโตสไปโรซิสลงได้

2. โรคปอดอักเสบ (Pneumonia)

ข้อมูลโรคปอดอักเสบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรค Pneumonia ใกล้เคียงกับช่วงเดือนมกราคม - เมษายน เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า มีจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเดือนมีนาคม 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี 2556 คิดเป็น 1.2 เท่า สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วยโรคปอดอักเสบในเดือนพฤษภาคม ประมาณ 10,000 ราย และจะมีรายงานผู้ป่วยสูงสุดในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน ประมาณเดือนละ 18,000 ราย

พบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มในกลุ่มอายุ 0-4 ปี (547.60 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาคือ 65 ปีขึ้นไป (487.66), 55-64 ปี (150.79), 45-54 ปี (66.63) และ 5-14 ปี (47.12) ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคเหนือ 144.61 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 139.70 ต่อประชากรแสนคน ภาคกลาง 89.87 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 88.42 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงเกินค่ามัธยฐาน ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ ขอนแก่น อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี เลย ร้อยเอ็ด และหนองคาย รองลงมาเป็นจังหวัดในภาคกลาง ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี จันทบุรี อ่างทอง ลพบุรี จังหวัดในภาคเหนือ ได้แก่ สุโขทัย เชียงใหม่ ลำปาง ตากและแพร่ ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา ตรัง นราธิวาส และชุมพร

3. โรคไข้มองอักเสบ (โดยเฉพาะ Japanese B Encephalitis)

ข้อมูลโรคไข้มองอักเสบ (Encephalitis) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรค Encephalitis มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 1.3 เท่า เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า มีจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี 2556 คิดเป็น 1.3 เท่า สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วย Encephalitis ในเดือนพฤษภาคม ประมาณ 70 ราย และจะมีรายงานผู้ป่วยสูงสุดในเดือนกรกฎาคมประมาณ 75 ราย

ช่วงฤดูฝน ยุงรำคาญ (*Culex spp.*) ที่เป็นพาหะของโรค Japanese B encephalitis (JE) จะพบมากในช่วงฤดูฝนและขยายพันธุ์อย่างรวดเร็วภายหลังฝนตกหนักดังนั้นจำเป็นต้องติดตามสถานการณ์ JE อย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ต้นปีพ.ศ. 2557 พบผู้ป่วย 6 ราย

จากจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ ปทุมธานี นครปฐม และอุบลราชธานี จังหวัดละ 1 ราย อัตราป่วย 0.01 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต จำแนกตามอายุดังนี้ อายุ 10-14 ปี (2 ราย) อายุ 25-34 ปี (1 ราย), อายุ 35-44 ปี (1 ราย), อายุ 45-54 ปี (1 ราย), อายุ 55-64 ปี (1 ราย) จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก 0.12 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ นครปฐม (0.12) ปทุมธานี (0.10) นครสวรรค์ (0.09) และเชียงใหม่ (0.06) ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคเหนือเท่ากับ 0.03 ต่อประชากรแสนคน

ข้อมูลการรายงานการระบาดของสำนักกระบาดวิทยามี 1 เหตุการณ์ พบเด็กชายอายุ 11 ปี สัญชาติพม่าอยู่ในประเทศไทย ตั้งแต่แรกเกิด ไม่เคยได้รับวัคซีนศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เริ่มป่วยวันที่ 17 มีนาคม 2557 อาการไข้ ปวดศีรษะ สับสน ชักเกร็ง รักษาที่โรงพยาบาลศูนย์ ส่งตัวอย่างจากน้ำไขสันหลังเพื่อตรวจหาเชื้อโดยวิธี RT-PCR ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พบ JE Positive บริเวณบ้านผู้ป่วยเป็นชุมชนของชาวเขาและชาวพม่า ห่างจากบ้านผู้ป่วยประมาณ 1 กิโลเมตร พบฟาร์มเลี้ยงหมู ประมาณ 2-3 แห่งและบริเวณดังกล่าวมีนกพิราบมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

4. อหิวาตกโรค (Cholera)

ข้อมูลอหิวาตกโรค ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยจำนวนผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยอหิวาตกโรคมกกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 2.8 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า มีรายงานผู้ป่วยอหิวาตกโรคในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 เพียง 1 ราย จากจังหวัดนครปฐม

สำหรับข้อมูลการระบาดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จาก Promed mail ณ วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 พบรายงานการระบาดของ Cholera ในประเทศฟิลิปปินส์ มีรายงานผู้ป่วยกว่า 700 ราย และมี 438 รายให้ผลบวกต่อ *Vibrio cholerae* ในการระบาดครั้งนี้มีผู้เสียชีวิต 8 ราย สาเหตุเกิดจากบ่อน้ำดื่มและแหล่งน้ำมีการปนเปื้อนเชื้อ

ข้อมูลรายงานการระบาดที่สำนักกระบาดวิทยาได้รับมี 2 เหตุการณ์ดังนี้

1. นครปฐมมีผู้ป่วยเป็นเด็กอายุ 4 ปี เริ่มป่วยวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2557 ตรวจพบเชื้ออหิวาตกโรค EL TOR Ogawa อาหารที่สงสัย คือ ยำรวมมิตรทะเลและส้มตำ

2. ขอนแก่นมีผู้ป่วยเด็กเพศหญิง อายุ 1 ปี 5 เดือน เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2557 ผลพบเชื้ออหิวาตกโรค EL TOR Inaba ลักษณะพฤติกรรมของผู้ป่วย ผู้ป่วยมีพฤติกรรมดื่มน้ำมีตัวเองเป็นประจำ อาหารที่สงสัย คือ หอยแครงลวกไม่สุก

5. โรคมาลาเรีย (Malaria)

ข้อมูลโรคมาลาเรีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2556 พบว่า โดยเฉลี่ยช่วงเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม จะมีรายงานผู้ป่วยด้วยโรค Malaria มากกว่าช่วงเดือนมกราคม - เมษายน ประมาณ 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2557 กับปี พ.ศ. 2556 จำแนกเป็นรายเดือน พบว่า มีจำนวนผู้ป่วยต่ำกว่าปี 2556 ในทุกเดือน สำหรับการพยากรณ์โรคนั้น คาดว่าในปี 2557 จะมีจำนวนผู้ป่วย Malaria ในเดือนพฤษภาคม ประมาณ 2,000 ราย และจะเป็นเดือนที่มีรายงานผู้ป่วยสูงสุด

ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนผู้ป่วย 2,482 ราย อัตราป่วย 3.87 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 2 ราย จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ จังหวัดตาก (อัตราป่วย 54.05 ต่อประชากรแสนคน) แม่ฮ่องสอน (20.49 ต่อประชากรแสนคน) และตราด (18.02 ต่อประชากรแสนคน) กลุ่มอายุที่พบสูงอยู่ในวัยทำงานโดยพบมากสุดในกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 22.04 อาชีพเกษตรกรรมพบมากที่สุด ร้อยละ 53.79 รองลงมาได้แก่ นักเรียน ร้อยละ 15.27 และรับจ้าง ร้อยละ 12.85

ข้อมูลรายงานการระบาดของสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ 3 เหตุการณ์ดังนี้

1. เดือนมกราคม 2557: ผู้เสียชีวิต 1 รายอายุ 43 ปี จังหวัดอุบลราชธานี อาชีพหาของป่า เริ่มป่วยวันที่ 4 มกราคม 2557 เสียชีวิต 29 มกราคม 2557 ผู้เสียชีวิตมีประวัติเดินทางไปภูมิจังหวัดติดเขต สปป.ลาว ซึ่งเป็นพื้นที่ระบาดของโรคมาลาเรียหลายครั้ง

2. เดือนกุมภาพันธ์ 2557: การระบาดของโรคมาลาเรียที่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ระหว่างวันที่ 22 ธันวาคม 2556 ถึง 16 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวนผู้ป่วย 6 ราย จากสองหมู่บ้าน ผู้ป่วยเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน โดยบิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยางและหาของป่า เป็นชาย 2 ราย หญิง 4 ราย อายุ 4 - 29 ปี ตรวจพบเชื้อ *Plasmodium vivax* 4 ราย เชื้อ *P. falciparum* 1 ราย และตรวจพบทั้งเชื้อ *P. falciparum* และเชื้อ *P. vivax* 1 ราย

3. เดือนพฤษภาคม 2557: ผู้เสียชีวิต 1 ราย จังหวัดราชบุรี เป็นเพศชาย อายุ 20 ปี อาชีพรับจ้างก่อสร้าง เริ่มป่วยวันที่ 3 พฤษภาคม 2557 ด้วยอาการมีไข้ ปวดศีรษะมาก ประวัติการเดินทาง ผู้เสียชีวิตเดินทางไปดูการแข่งขันวัวลาน อ.จอมบึง ซึ่งเป็นเขตติดต่อพื้นที่เสี่ยงของโรคมาลาเรีย ระดับ B

แก้ไขข้อมูลใน WESR

เนื่องด้วยเกิดการผิดพลาดในรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำเดือน ปีที่ 45 ฉบับที่ 5, 9, 14, 17 หัวข้อ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำเดือนมกราคม - เมษายน 2557 **จึงขอเปลี่ยนข้อมูลรายงานดังกล่าว ดังตารางแนบต่อไปนี้**

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคในรายงานเฝ้าระวังที่ได้รับจากบัตรรายงาน 506 โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนๆ ประเทศไทย, มกราคม 2557

TABLE 1 NUMBER OF CASES OF DISEASES UNDER SURVEILLANCE BY COMPARISON TO THE SAME PERIOD OF PREVIOUS YEARS, THAILAND, JANUARY 2014

DISEASE	DEC	JAN	DEC	JAN	MEDIAN JAN	JANUARY 2014			
	2013	2014	2012	2013	2009 - 2013	CASES	DEATHS	CASES RATE (100,000 pop)	C.F.R (%)
MUMPS	430	715	480	828	1053	715	0	1.11	0.00
RUBELLA	49	49	29	46	43	49	0	0.08	0.00
ACUTE FLACCID PARALYSIS	16	21	22	20	20	21	0	0.16	0.00
POLIOMYELITIS	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00
CHICKENPOX	2370	5311	3164	7817	7519	5311	0	8.26	0.00
HAEM.CONJUNCTIVITIS	7670	10997	7324	10181	10217	10997	0	17.11	0.00
ACUTE DIARRHEA	73522	104106	98943	139828	142879	104106	1	161.99	0.00
FOOD POISONING	9175	12726	7957	11820	11815	12726	0	19.80	0.00
ENTERIC FEVER	318	356	249	440	472	356	0	0.55	0.00
HEPATITIS	477	1057	719	997	1061	1057	2	1.64	0.19
PNEUMONIA	12398	20677	11964	16477	16327	20677	124	32.17	0.60
MALARIA	1237	954	930	1205	1450	954	1	1.48	0.10
SCRUB TYPHUS	898	813	467	440	439	813	0	1.27	0.00
TRICHINOSIS	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00
TUBERCULOSIS - TOTAL	796	1588	2062	4467	5285	1588	6	2.47	0.38
TUBERCULOSIS - PULMONARY	545	1108	1306	3207	4138	1108	6	1.72	0.54
STI	2208	3215	1911	2776	2682	3215	0	5.00	0.00
INSECTICIDE POISONING	32	44	108	133	129	44	0	0.07	0.00
LEPROSY	10	9	21	61	50	9	0	0.01	0.00

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร : รวบรวมจากบัตรรายงานผู้ป่วย (รจ.506) ของจังหวัด และศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ : รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ, 0 = NO CASE - " = NO REPORT RECEIVED

หมายเหตุ : ข้อมูลปี ค.ศ. 2013-2014 เป็นข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน และยังมีมีการเปลี่ยนแปลง